

Начало>Парични искове>Налагане на мерки по обезпечение на искове в държавите от ЕС

Налагане на мерки по обезпечение на искове в държавите от ЕС

Румъния

1 Какви са различните видове мерки?

Обезпечителните мерки биват обезпечителен и съдебен залог или възбрана и обезпечителен запор. Обезпечителните мерки представляват процесуални мерки по изземване и съхранение, наложени от съда върху имущество на длъжника, с цел да се попречи на ответната страна да унищожи или отчужди въпросното имущество или да намали размера му.

Обезпечителният залог или обезпечителната възбрана се изразява в „замразяване“ на проследимо имущество на длъжника с цел то да бъде осребрено след получаване на изпълнително основание от кредитора. Гражданският процесуален кодекс съдържа редица специални разпоредби относно процедурата по налагане на обезпечителен залог върху плавателни съдове от гражданското корабоплаване.

Съдебният залог или съдебната възбрана представлява изземване на имущество, което се поверява за отговорно пазене на длъжностно лице, определено от съда.

Съдебен залог или съдебна възбрана могат да бъдат допуснати когато производството е образувано във връзка с право на собственост или друго основно вещно право, с владението на дадено имущество или ползването или управлението на имущество, което е в съсобственост, като съдът може да допусне съдебния залог или съдебната възбрана върху него.

Обезпечителен запор може да се прилага по отношение на парични средства, ценни книжа или други проследими движими нематериални активи, дължими на длъжника от трето лице.

Изпълнителният запор е вид непряко принудително изпълнение, чрез което се осребряват и събират парични суми, ценни книжа или други проследими движими нематериални активи.

Някои от решенията на първоинстанционния съд *подлежат по закон на предварително изпълнение*, когато се отнасят за: условията за упражняване на родителска отговорност, правото на лични отношения с малолетни или непълнолетни деца и местоживеенето на малолетни или непълнолетни деца; възнаграждение, обезщетение за безработица, обезщетение за трудова злополука; ренти, задължения за издръжка, детски надбавки и пенсии; обезщетение при смърт или телесна повреда или при увреждане на нечие здраве; извършване на неотложни ремонтни дейности; запечатване, разпечатване или изготвяне на опис на имущество; искове относно владение; съдебни решения, постановени въз основа на признаване от страна на ответника на иска на ищеца и т.н. Тези съдебни решения подлежат на предварително изпълнение.

Съдът може да допусне предварително изпълнение на съдебните решения, отнасящи се до имущество.

Що се отнася до обезпечаването на доказателства всяко лице, което има интерес от неотложно изслушване на свидетелски показания, изготвяне на становище от вещо лице или установяване на състоянието на определено имущество или от признаването на писмен документ, факт или право, може да поиска преди или по време на процеса тези доказателства да бъдат събрани предварително.

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

2.1 Производство

За налагане на обезпечителен запор и обезпечителен залог или възбрана се изисква решение, допускащо „замразяването“ на проследимите вещи или средства на длъжника. Мерките се допускат само от първоинстанционния съд, компетентен да разгледа главния иск (ако става дума за съдебен залог или обезпечителен запор), или от първоинстанционния съд, разглеждащ делото, или съдът по местонахождение на вещите (съдебен залог). По такива специални производства не е задължително да се ползва адвокатска помощ. Съдебното решение за налагане на обезпечителен запор и обезпечителен залог или възбрана се изпълнява от съдебен изпълнител. Съдебният пазач на вещите може да съставя всички документи, свързани със запазването и управлението на вещите, да получава приходите и дължимите суми и да плаща текущите задължения и задълженията, установени в изпълнителното основание. Предвидими са само разноските за съдебни такси като съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Извънредно постановление на правителството № 80 от 26 юни 2013 г. относно съдебните такси те възлизат на 100 RON за молбите за допускане на обезпечителни мерки и на 1 000 RON за молбите за налагане на запор върху плавателни и въздухоплавателни средства. Кредиторът може да бъде задължен да плати парична гаранция, чийто размер се определя от съда. Ако вземането на кредитора не е посочено в писмен вид, по закон паричната гаранция се определя на половината от претендираната стойност.

Изпълнителният запор се изпълнява по искане на кредитора от съдебен изпълнител, чиято кантора е в съдебния район на апелативния съд по местожителството/седалището на длъжника или на третата страна, спрямо който/която се налага запора, а в случай на банкови сметки — от съдебен изпълнител по местожителството/седалището на длъжника или мястото, където се намира седалището/представителството на кредитната институция.

За предварително изпълнение молбата може да се отправи в писмен вид или устно пред компетентния съд до приключване на устните прения. Съдът може да допусне предварително изпълнение на решения, касаещи имущество, когато счете, че мярката е необходима с оглед на това, че претендираното право изглежда обосновано, или с оглед на състоянието на неплатежоспособност на длъжника, или когато прецени, че ако мярката не бъде изпълнена незабавно, кредиторът ще претърпи вреди. В тези случаи съдът може да задължи кредитора да представи парична гаранция.

Що се отнася до обезпечаването на доказателства, преди завеждане на делото молбата за обезпечение на доказателства се подава в първоинстанционния съд по местоживеенето на лицето, което ще се разпитва, или по местонахождението на имота, върху който ще се извърши огледът, а в хода на производството — в съда, който разглежда делото по същество на първа инстанция. В молбата се посочват доказателствата, чието обезпечение се иска, фактите, които ще се доказват с тях, както и причините, поради които е необходимо предварителното им събиране или съгласието на ответната страна.

2.2 Основни условия

За налагане на обезпечителен залог или възбрана и обезпечителен запор трябва да има вече висящо дело. Съдебен залог може обаче да се допусне дори и да няма висящо дело. Кредитор, който не разполага с изпълнително основание, може да поиска налагане на обезпечителен залог или обезпечителен запор/възбрана, ако докаже, че е предявил иск пред съда.

В неотложни случаи молбата за учредяване на обезпечителен залог върху плавателно средство може да бъде подадена дори преди предявяването на иск по съществото на делото.

Съдът може да допусне налагане на съдебен залог или на обезпечителен заповор/възбрана, ако тази мярка е необходима за запазване на съответното право и има висящо дело за собственост или друго основно вещно право, за владение върху дадена вещь или за ползването или управлението на съсобствено имущество.

Съдебен залог може да бъде допуснат дори при липсата на образувано дело по същество, като той може да бъде учреден върху: имущество, предложено от длъжника; имущество, за което заинтересованата страна има основателни причини да се опасява, че може да бъде преместено, унищожено или променено от държателя му; движимо имущество, представляващо гаранцията на кредитора, когато той смята, че длъжникът му е неплатежоспособен или има основания да предполага, че длъжникът ще се опита да избегне принудително изпълнение, или пък се опасява, че имуществото ще бъде преместено или увредено.

Съдът взема решение по молбата за неотложно налагане на обезпечителен заповор/обезпечителен заповор или възбрана в закрито заседание, без призоваване на страните, като постановява определение с изпълнителна сила, в което се определят, когато е приложимо, размерът на гаранцията и срокът за плащането ѝ. Молбата за съдебен заповор/възбрана се разглежда незабавно с призоваване на страните. Ако молбата е допустима, съдът може да задължи молителя да заплати парична гаранция, а в случай на недвижими имоти се извършва вписване в поземления регистър. Няма изисквания във връзка с неотложността на молбата, но при искане на обезпечителен заповор или възбрана или на обезпечителен заповор кредиторът може да докаже, дори ако вземането не е изискуемо, че има опасност решението да не бъде изпълнено поради преместване или унищожаване на съответното имущество.

Изпълнителният заповор се извършва без връчване на призовки, въз основа на определение за допускане на принудителното изпълнение, като на третото лице се изпраща съобщение, в което се посочва изпълнителното основание, заедно с определението за допускане на изпълнението.

Длъжникът също се уведомява за наложената мярка. Със съобщението за заповора третото лице, което става трето задължено лице, се уведомява, че му е наложена забрана да предава на длъжника сумите или движимото имущество, които дължи или ще дължи, като се посочва, че те са заповорирани, доколкото това е необходимо за целите на принудителното изпълнение.

Що се отнася до обезпечаването на доказателства, изискването **е да съществува опасност доказателствата да изчезнат или събирането в последващ момент да бъде трудно**. Ако ответната страна даде съгласието си, молбата може да бъде подадена дори при липсата на каквато и да е неотложност. Съдът призовава страните и връчва на ответната страна копие от молбата. Молбата се разглежда в закрито заседание и по нея се постановява определение. Ако има опасност от забава, съдът може да допусне искането без да призове страните.

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

Обезпечителен заповор може да бъде наложен върху банкови сметки, нематериални активи, ценни книжа и др.

Обезпечителен заповор или възбрана могат да бъдат наложени върху материални движими вещи, регистрирани превозни средства, недвижими имоти и т.н.

Съдебен заповор или възбрана могат да бъдат наложени върху недвижими имоти, движими вещи и др.

На изпълнителен заповор подлежат парични средства, ценни книжа и друго нематериално движимо имущество.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

По отношение на обезпечителния заповор или заповор или обезпечителната възбрана мярката може да бъде изпълнена само след като кредиторът получи изпълнителното основание.

Обезпечителен заповор върху плавателно средство се изпълнява чрез задържане на кораба от пристанищните служби на пристанището, в което се намира той. В този случай пристанищната служба не издава необходимите документи за отплаване и не позволява на кораба да напусне пристанището.

Възможно е налагане на санкция под формата на глоба, но само ако молителят недобросъвестно получи допускане обезпечителна мярка, която оцелява ответника. На ответника/длъжника може да бъде наложена наказателноправна санкция в случай на неизпълнение на съдебно решение.

Ако длъжникът представи достатъчна гаранция, съдът може да отмени обезпечителния заповор по негово искане. Молбата за отмяна на мярката се разглежда в рамките на бързо производство в закрито заседание с призоваване на страните с даване на кратък срок.

По същия начин, ако главният иск, във връзка с който е била наложена обезпечителната мярка, бъде оттеглен, отхвърлен или обявен за неоснователен с окончателно решение или ако лицето, подало иска, се откаже от изпълнението на решението, длъжникът може да поиска отмяна на обезпечителната мярка от съда, който я е допуснал. Съдът се произнася по това искане с окончателно определение, без призоваване на страните.

Що се отнася до изпълнителния заповор, всички парични средства и имущество, подлежащи на заповор, се заповорират от датата на връчване на съобщението за налагане на заповор на третото задължено лице. От момента на налагане на обезпечението до пълното плащане на задълженията, посочени в изпълнителното основание, третото задължено лице не може да извършва плащания или каквито и да било действия, които биха могли да намалят размера на заповорираното имущество. Когато заповорираното вземане е обезпечено с ипотека или друга имуществена гаранция, кредиторът, в чиято полза се налага заповорът, има право да поиска заповорът да бъде вписан в поземления регистър или в други публични регистри.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

При обезпечителен заповор или заповор и обезпечителна възбрана съдебните решения могат да определят срокове, които не съвпадат с продължителността на наложената от съда обезпечителна мярка (например срокът, в който кредиторът трябва да внесе парична гаранция, като в противен случай заповорът се отменя).

Ако главният иск бъде отхвърлен, обявен за неоснователен или оттеглен, обезпечителната мярка остава в сила до постановяване на решение за нейната отмяна, а ако искът е основателен — до изпълнението на решението или до предоставяне на достатъчни гаранции от длъжника.

Жалбите винаги се разглеждат с призоваване на страните.

При налагане на изпълнителен заповор всички суми и имущество, подлежащи на заповор, се „замразяват“ от датата на връчване на съобщението за заповор на третото задължено лице. От момента на налагане на обезпечението до пълното плащане на задълженията, посочени в изпълнителното основание, включително за периода на спиране на производството по главния иск, третото задължено лице, не може да извършва плащания или каквито и да било действия, които биха могли да намалят размера на заповорираното имущество, освен ако в закона не се предвижда друго.

В срок от 5 дни, считано от връчването на съобщението за заповора или от настъпването на падежа на вземането, третото задължено лице трябва да остави парите на влог или да замрази заповорираното нематериално движимо имущество. Съдебният изпълнител освобождава вложената сума или я разпределя.

Ако третото задължено лице не изпълни задълженията си, кредиторът, в чиято полза е допуснато обезпечението, длъжникът или съдебният изпълнител може да сезира компетентния съд с искане да утвърди заповора. Ако от събраните доказателства бъде установено, че третото

задължено лице дължи вземане на длъжника, съдът постановява решение за утвърждаване на запора, с което задължава третото задължено лице да плати на кредитора сумата, дължима на длъжника; ако се установи, че третото задължено лице не дължи вземане на длъжника, съдът отменя запора. Ако запорът е наложен върху нематериално движимо имущество, което към момента на изпълнение е във владение на третото задължено лице, съдът взема решение и относно неговата продажба.

Що се отнася до обезпечаването на доказателства, допустимостта и относимостта на представените доказателства се преценяват от съда при разглеждането на делото. Представените доказателства могат да се използват и от страната, която не е поискала тяхното събиране. Разходите за предварителното събиране на доказателства се присъждат от съда, разглеждащ делото по същество.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

При *обезпечителен залог или възбрана или обезпечителен запор* *определението за допускане на обезпечението подлежи* на обжалване само в срок от пет дни от постановяването или връчването на определението — в зависимост от това дали страните са били призовани или не за разглеждането на молбата. Жалбата се подава до по-висшестоящия съд. Ако молбата е разгледана в първа инстанция от апелативния съд, мярката подлежи на обжалване с касационна жалба. Това средство за правна защита води или до отмяна на мярката, или до нейното потвърждаване. Всяка заинтересована страна може да обжалва изпълнението на обезпечителната мярка.

При *изпълнителен запор* решението за допускане на запора може да се обжалва само в 5-дневен срок от връчването на съобщението за него. Окончателното решение, с което мярката се потвърждава, има действието на прехвърляне на вземането и представлява изпълнително основание срещу третото задължено лице до размера на сумите, посочени в решението. След потвърждаване на запора третото задължено лице оставя сумата на влог или я изплаща до размера, посочен изрично в решението за потвърждаване на запора.

При *предварително изпълнение*, ако молбата е отхвърлена от първоинстанционния съд, отказът може да бъде обжалван. Възможно е да се поиска спиране на предварителното изпълнение като това може да се направи както с апелативната жалба, така и с отделна молба в рамките на апелативното производство. До разглеждане на молбата за спиране на принудителното изпълнение, същото може да бъде временно допуснато с определение на председателя на съда, дори преди завеждане на делото.

При *обезпечаването на доказателства* *определението, с което се допуска предварителното им събиране, има изпълнителна сила и не подлежи на обжалване. Решението за отхвърляне на молбата може да бъде обжалвано самостоятелно в срок от пет дни от постановяване на определението, ако страните са били призовани, или от датата на връчване на съобщението, ако страните не са били призовани.*

Доказателствата, които трябва да бъдат представени, може да бъдат събрани незабавно или на датата, определена за тази цел. Събирането на представените доказателства се констатира с определение, което не подлежи на обжалване.

Последна актуализация: 05/01/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Държавите от ЕС, отговарящи за съдържанието на националните страници, са в процес на актуализация на част от съдържанието на този уебсайт предвид оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз. Ако на уебсайта има съдържание, което все още не отразява оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза, това не е умишлено и ще бъде коригирано в бъдеще.